

РЕШЕНИЕ

№ 2126

гр. София, 30.03.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 41 състав,
в публично заседание на 17.03.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Луиза Христова

при участието на секретаря Анжела Б Савова, като разгледа дело номер **775** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от АПК. Образувано е по жалба на К. Т. П. от [населено място], чрез адв. Д., срещу заповед № 19 от 12.01.2022г. на министъра на околната среда и водите, с която е прекратено служебното правоотношение на жалбоподателя, считано от 13.01.2022г.

Жалбоподателят посочва, че длъжностната му характеристика от 29.06.2020г. е изисквала образователна степен „магистър“, каквато същия притежава. Въпреки това със заповед № 810 от 23.07.2020г. ответникът е прекратил служебното му правоотношение, защото не отговаря на изискванията за образование, определени в длъжностната характеристика. Тази заповед е отменена с влязло в сила съдебно решение, със заявление от 29.12.2021г. жалбоподателят е поискал да бъде възстановен на заеманата от него длъжност. Това е станало със заповед № 18 от 12.01.2022г. на ответника, а с процесната заповед отново е прекратено служебното му правоотношение на същото основание – чл. 107, ал.1, т.5 от ЗДСл. Мотивът отново е липса на изискуемо образование, въведено като изискване с длъжностна характеристика от 23.07.2020г., а именно – висше образование по технически науки в област архитектура, строителство и геодезия. Това изискване е въведено едностранно от органа по назначаване, без на жалбоподателя да се връчи новата длъжностна характеристика. Същото не представлява обективно обстоятелство извън волята на страните в правоотношението, а едностранно субективно виждане на органа по назначаване, което не е съобразено със спецификата на длъжността главен експерт в дирекция „Стопанска дейност и човешки ресурси“. Предвид горното се иска отмяна

на процесната заповед и присъждане на разноските по делото по списък.

Ответникът - Министъра на околната среда и водите, чрез процесуалните си представители, оспорва жалбата и моли за отхвърлянето ѝ като неоснователна. Претендира юрисконсултско възнаграждение и прави възражение за прекомерност на адвокатския хонорар на пълномощника на жалбоподателя. Подробни съображения развива в писмени бележки по съществото на спора.

Административен съд София град, като обсъди доводите на страните и събраните по делото писмени доказателства, приема за установена следната фактическа обстановка: Жалбоподателят е заемал длъжност "главен експерт" в дирекция "Стопанска дейност и човешки ресурси" в МОСВ, с изискване за образователна степен –магистър, като е преназначен на тази длъжност за неопределен срок със Заповед № РД-449/16.06.20г. на Министъра на околната среда и водите. Видно от връчената му на 29.06.20г. длъжностна характеристика за тази длъжност, изискване за заемане на длъжността е притежаването на образователна степен-магистър в професионална област-транспортно обслужване и икономически науки. Според дипломата на жалбоподателя за висше образование, издадена на 01.09.16г от факултет "Икономика и управление" към Висшето училище по агробизнес и развитие на регионите-П., жалбоподателят има оброразетална степен-магистър по специалност "Финанси и банково дело".

В резултат на ПМС № 123/12.06.20г на МС са извършени структурни промени в два отдела на Дирекция "Стопанска дейност и човешки ресурси", като е изменена длъжностната характеристика на длъжността "главен експерт", която е изпълнявана от жалбоподателя. По административната преписка е приложена новата длъжностна характеристика, одобрена на 23.07.20г. от главния секретар на МОСВ, но неподписана от жалбоподателя. Видно от тази нова длъжностна характеристика, изискването за заемане на длъжността е променено на такова за магистър по технически науки, с професионална област-архитектура,строителство и геодезия.

На същата дата е издадена заповед №810 от 23.07.20г, връчена на служителя на същата дата, с която считано от 23.07.20г. служебното му правоотношение се прекратява на основание чл. 107, ал.1, т.5 от ЗДСл, с посочено изрично фактическо основание - поради обективна невъзможност да изпълнява служебните си задължения. В мотивите на заповедта е посочено още, че служителят не отговаря на минималните изисквания за длъжността. Тази заповед е отменена с решение № 2574 от 19.04.2021г. на АССГ, 39 с-в по адм. дело № 7619/2020г., оставено в сила с решение № 13089 от 21.12.2021г. на ВАС, V-то отд-е по адм. дело № 7215/2021г. Съдът е приел, че не са налице предпоставките на чл. 107, ал.1, т.5 от ЗДСл, тъй като липсва обективна причина служителят да не може да изпълнява служебните си задължения – т.е. такава, която е настъпила извън волята и следствие на поведението на която и да е от страните по служебното правоотношение.

Със заявление от 29.12.2021г. жалбоподателят е поискал ответникът да го възстанови на заеманата преди прекратяването на правоотношението длъжност. За целта е издадена заповед № 18 от 12.01.2022г. на министъра на околната среда и водите, с която е възстановен на длъжност главен експерт в дирекция „Стопанска дейност и човешки ресурси“. Със заповед № 19 от същата дата служебното правоотношение на жалбоподателя отново е прекратено на основание чл. 107, ал.1, т.5 от ЗДСл, като в мотивите на заповедта отново е посочено, че служителят не отговаря на минималните изисквания за длъжността, което води до обективна невъзможност да изпълнява

служебните си задължения. Отново е цитирана промяната в длъжностната характеристика, извършена без знанието на жалбоподателя, като съдебните решения са приети за нова фактическа обстановка, независеща от волята на страните в правоотношението. Заповедта е връчена на жалбоподателя на 13.01.2022г. Жалбата срещу нея е подадена на 24.01.2022г.

При така установената фактическа обстановка, Административен съд София град направи следните правни изводи:

Жалбата е подадена в рамките на срока за оспорване на индивидуални административни актове, от лице, пряко засегнато от оспорения акт, и е допустима. Разгледана по същество, същата е основателна.

Заповедта е издадена от компетентен орган по чл. 107 от ЗДСл, в кръга на предоставените му по закон правомощия /от органа по назначението по ЗДСл/. Същата е в писмена форма и съдържа реквизитите по общия чл. 59 от АПК /вкл. фактически и правни основания/ и специалните изисквания по чл.108 от ЗДСл. В хода на административното производство не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, като са изяснени фактите и обстоятелствата от значение за случая и не е нарушено правото на защита на лицето. Съдът намира обаче, че оспорваният административен акт страда от съществен и неотстраним порок във формата и е постановен в нарушение на основни принципи в административния процес, установени в чл.4, чл.6 и чл.8 АПК – принципите на законност, съразмерност и равенство. Освен това актът – предмет на съдебния контрол за законосъобразност, е издаден при липса на предпоставките на посоченото в него правно основание – чл.107, ал.1, т.5 ЗДСл и в противоречие с целта на закона.

На първо място съдът приема, че оспорваната Заповед по същество не съдържа фактически основания за издаването ѝ и следователно не е мотивирана. Според изложеното в обстоятелствената част на акта, с утвърдената на 23.07.2020г. длъжностна характеристика за длъжността „Главен експерт“ в дирекция „Стопанска дейност и човешки ресурси“ е въведено изискване за образователна степен магистър в професионална област „технически науки – архитектура, строителство и геодезия“. В административния акт обаче липсват мотиви за това кога и от кого е утвърдено изменението на длъжностната характеристика за длъжността и каква е връзката между това изменение и структурните промени в дирекцията, настъпили към тази дата. По делото не се спори и съдът приема за установено, че жалбоподателят отговаря на минималните изисквания за образование, установени с длъжностната характеристика от 29.06.2020г. В случая не са ангажирани доказателства да е било утвърдено изменение на длъжностната характеристика по реда и при условията на чл.8 от Наредбата за длъжностните характеристики, доколкото с ПМС № 123/2020г. не са въведени никакви изменения във функциите на дирекция „Стопанска дейност и човешки ресурси“.

На второ място, оспорваната Заповед е издадена при липса на предпоставките на посоченото в нея правно основание – чл.107, ал.1, т.5 ЗДСл. Съгласно тази разпоредба органът по назначаването прекратява служебното правоотношение без предизвестие, когато е налице обективна невъзможност държавният служител да изпълнява служебните си задължения извън случаите по чл.103, ал.1, т.3 ЗДСл. Следователно, за да е законосъобразно прекратяването на служебно правоотношение на това основание, е необходимо едновременно да са налице следните условия: да е възникнало ново обстоятелство което поставя служителя в невъзможност да

изпълнява задълженията по конкретната длъжност и причините за това да са обективни – да стоят във и независимо от волята на двете страни по служебното правоотношение. Конкретните релевантни факти не трябва да са обусловени и зависими от действията на страните. Едностранното, произволно и необосновано въвеждане на допълнителни изисквания за заемане на длъжността, които не са свързани със специфики на функциите и задачите за длъжността, не попада в определението за „обективна невъзможност“ по смисъла на чл.107, ал.1, т.5 ЗДСл. Промяната във фактическото положение /въвеждане на нови изисквания за длъжността/ не се дължи на обективна причина, а на субективна преценка на една от страните по правоотношението. Наличието на влязло в сила съдебно решение за отмяна на предходна заповед, издадена на същото основание, безспорно е нова фактическа обстановка, но това решение не може да послужи като предпоставка за прилагане чл.107, ал.1, т.5 ЗДСл. В този смисъл Решение № 158 от 6.01.2021 г. на ВАС по адм. д. № 12577/2020 г, както и постановеното по същия случай предходно решение.

Съгласно чл.13, ал.1 от Закона за администрацията (ЗА), държавните служители и лицата, работещи по трудово правоотношение, заемат длъжности, чиито наименования се определят в Класификатора на длъжностите в администрацията и в него се посочват също и разпределението на длъжностите в длъжностни нива, минималните изисквания за степен на завършено образование и ранг или професионален опит, необходими за заемането на всяка длъжност, както и видът на правоотношението, по което тя се заема. В чл.14, ал.1 ЗА е установено, че за заемане на определена длъжност в администрацията са необходими задължителна минимална степен на завършено образование и професионален опит или ранг. Според изричната норма на чл.14, ал.2 ЗА основните изисквания за заемане на длъжност в администрацията се определят със закон. С устройствения правилник на съответната администрация могат да се определят и допълнителни изисквания (ал.3). Съгласно т.155 от Класификатора на длъжностите в администрацията (К.), приет с Постановление на Министерски съвет (ПМС) №129/26.06.2012г., минималните изисквания за заемане на длъжност "Главен експерт" в министерство са: образователна степен "магистър", ранг III^{-та} младши - без особени изисквания за специалността. Такива специални изисквания безспорно могат да бъдат поставени от МОСВ, но това следва да е извършено в устройствения правилник на министерството, съгласно приложимата норма на чл.14, ал.3 ЗА и във всеки случай да бъдат предпоставени от конкретните специфични задължения на заеманата длъжност и конкретното място на работа – в случая Дирекция „Стопанска дейност и човешки ресурси“. Поставянето на изискване за специално образование в професионална област „технически науки – архитектура, строителство и геодезия“ е необосновано от гледна точка на правомощията на дирекцията, които, видно от чл. 28 на Устройствения правилник на Министерството на околната среда и водите, от 08.01.2019г.

Настоящият решаващ състав квалифицира действията на ответника, като превратно упражняване на власт, тъй като въвеждането в длъжностната характеристика за длъжността на жалбоподателя изисквания, които не са реално свързани със спецификите на държавната служба и без да са изпълнени процедурите, разписани в Закона за администрацията и в Наредбата за длъжностните характеристики на държавните служители, има за единствена цел да обоснове прекратяване на

служебното правоотношение с К. П. поради настъпила невъзможност да изпълнява задълженията си. На този извод води и това, че процесният незаконосъобразен административен акт е предхождан вече от една заповед за прекратяване на служебното правоотношение с жалбоподателя на същото правно основание.

По изложените доводи настоящият решаващ състав приема, че Заповед № 19/12.01.2022г. е незаконосъобразна и следва да бъде отменена.

При този изход на спора и на основание чл.143, ал.1 АПК на жалбоподателя се дължат разноски за адвокатско възнаграждение в размер на 700лв., платено в брой съгласно договор за правна защита на л. 31. Неоснователно е възражението за неговата прекомерност с оглед фактическата и правна сложност на делото и осъщественото от адвоката процесуално представителство по изготвяне на жалба явяване в съдебно заседание.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал.1 и 2 от АПК, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Заповед № 19/12.01.2022г. на Министъра на околната среда и водите, по жалба на К. Т. П. от [населено място].

ОСЪЖДА Министерство на околната среда и водите да заплати на К. Т. П. от [населено място] сумата от 700лв. разноски по делото.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба пред ВАС в 14дневен срок от съобщението.

Съдия: